

ด่วนที่สุด

ที่ ขย ๐๐๒๓.๖/๕๑๓๔

อบต.น่ายางหลัก

เลขที่รับ ๑๐๐๖/๕๑๓๔

วันที่ ๑ เม.ย. ๒๕๖๘

เวลา ๑๑.๓๑

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ

ถนนบรมหาราช ขย ๓๖๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดชัยภูมิ ด่วนที่สุด ที่ ขย ๐๐๒๓.๖/๑๑๖๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๒๓๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

ตามที่จังหวัดชัยภูมิแจ้งให้อำเภอดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยตัวชี้วัดด้านการจัดการขยะปลายทาง ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง นั้น

กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนมูลฝอยให้พิจารณาดำเนินการในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยในภาพรวมของกลุ่มพื้นที่ต่อไป ตามแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

๒. สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการเก็บขนมูลฝอยให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขนขยะ สู่การเป็นพื้นที่ขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste) เพื่อให้มีการลดปริมาณขยะให้ได้มากที่สุด ตามแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขนขยะ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เรียน นายอ.นายก อบต.น่ายางหลัก

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ สำหรับเทศบาลเมืองชัยภูมิให้พิจารณาดำเนินการด้วย

- เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา

- เห็นควรจึงให้

☐ สำนักปลัด ☐ กองช่าง ☐ กองคลัง

☐ กองสวัสดิการสังคม ☐ กองการศึกษาฯ

☒ กองสาธารณสุขฯ

☐ อื่นๆ.....

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐-๔๔๘๒-๒๒๐๓

(นายบุญฤทธิ์ คังโค)

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอ้นจันทร์ เคนเหลื่อม)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาการแทน

หัวหน้าสำนักปลัด อบต.

(นายบัลลังก์ ไหวยศิริ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

(นายอนันตเดช โชตินอก)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลน่ายางหลัก

(นายวุฒิไกร ผิวขาว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน่ายางหลัก

๑ เม.ย. ๒๕๖๘

๑๒

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๓๖๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
รับเลขที่ ๒๒๑๔
ลงวันที่ 20 มี.ค. 2568
เวลา

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๓๔๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๔๘๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)	จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขนขยะ	จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบรายงานกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และแผนฯ	จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด โดยตัวชี้วัดด้านการจัดการขยะปลายทาง ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง นั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงขอให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนมูลฝอยให้พิจารณาดำเนินการในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยในภาพรวมของกลุ่มพื้นที่ต่อไป ตามแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการเก็บขนมูลฝอยให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขนขยะสู่การเป็นพื้นที่ขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste) เพื่อให้มีการลดปริมาณขยะให้ได้มากที่สุด ตามแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขนขยะ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. ให้จังหวัดพิจารณาทบทวนการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างต้น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๓๔๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ และนำเข้าคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดพิจารณา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ หากมีการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ใหม่ ให้รายงานผ่านทาง Google Sheets ที่กำหนด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

/ ๔. ให้กลุ่มพื้นที่...

๔. ให้กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ที่ได้รับความเห็นชอบตามมติคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดจัดประชุมร่วมกัน เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ตามข้อ ๑ ให้แล้วเสร็จและรายงานให้จังหวัดทราบ ทั้งนี้ ให้จังหวัดรวบรวมและอัปโหลดไฟล์แผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ทุกกลุ่ม ลงใน Google Sheets (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) หัวข้อ “ผลการจัดทำแผนบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่” ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรณิษฐ์ สัมพันธุ์รัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายภูมิ ปฏิสันถาวร โทร. ๐๙ ๑๔๐๔ ๒๒๑๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๒๓๖๕ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

ที่	หัวข้อ	การดำเนินงาน
๑	การจัดทำฐานข้อมูลการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บ ขน	๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรวมกลุ่มในพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนและกำจัดขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการเก็บขนขยะให้ดำเนินการบริหารจัดการขยะให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ๒) รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) และการกำหนด MOU ระหว่างสมาชิกของกลุ่ม พร้อมทั้งรายงานการประชุมสภาท้องถิ่น ๓) ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ๔) จัดทำข้อมูลพื้นฐานปริมาณขยะมูลฝอยของกลุ่ม ๔.๑) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ๔.๒) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ๔.๓) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้และส่งกำจัด ๔.๔) ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ ๕) ข้อมูลรถเก็บขนขยะ เส้นทาง และระยะทางการขนส่งภายในกลุ่ม ๖) ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสมาชิกของกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) ทั้งหมด (ถูกสุขลักษณะและไม่ถูกสุขลักษณะ) ๗) ข้อมูลรายรับ รายจ่าย ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกลุ่มพื้นที่ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเก็บขน ค่าใช้จ่ายในการกำจัด ๘) ข้อมูลการวิเคราะห์องค์ประกอบขยะมูลฝอยภาพรวมของกลุ่มพื้นที่
๒	กำหนดแนวทางการจัดการขยะต้นทาง	๑. การส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะต้นทางตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ๒) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะในทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการในพื้นที่ โดยกำหนดแนวทางให้ชัดเจนตามประเภทของขยะมูลฝอย ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน (ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อจากคลินิกและสถานพยาบาล) ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยที่ส่งเสริมและจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการลดและคัดแยกขยะที่ต้นทาง ๓) การจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ในการทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ถึงความสำคัญและปัญหาของการจัดการขยะ และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (ออล.) อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในการทำงานร่วมกับชุมชนและผลักดันการบริหารจัดการขยะในพื้นที่

ที่	หัวข้อ	การดำเนินงาน
๓	กำหนดแนวทาง การจัดการขยะกลางทาง	๑) การกำหนดวัน เวลา และสถานที่หรือเส้นทางเก็บขนขยะมูลฝอยให้ชัดเจนและครอบคลุมพื้นที่ โดยประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทั่วกัน ๒) แผนการตรวจสอบสภาพรถเก็บขนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน และมีการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง ๓) การจัดทำแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งด้านสุขภาพและความปลอดภัย ๔) มีการกำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลการเก็บขนให้มีประสิทธิภาพ ๕) หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานที่ขนถ่ายขยะมูลฝอย ให้มีการควบคุมกำกับดูแลตามกฎหมายกระทรวงสุข ลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐
๔	กำหนดแนวทาง การจัดการขยะปลายทาง	๑) สมาชิกในกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) พิจารณาความเหมาะสมร่วมกันในการกำหนดสถานที่กำจัดขยะที่เป็นไปได้ โดยคำนึงถึงเกณฑ์การดำเนินงานต่าง ๆ เช่น ๑.๑) สถานที่ตั้งมีความเหมาะสม (๑) กรณีสถานที่เดิม ให้กำหนดมาตรการไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม (๒) กรณีกำหนดสถานที่ใหม่ ให้พิจารณาความเหมาะสมของสถานที่กำจัดขยะ ๑.๒) ระยะในการขนส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมีความเหมาะสม คำนวณ ไม่ควรมีระยะทางไกลกว่า ๕๐ กิโลเมตร หากเกินระยะดังกล่าว อาจพิจารณาจัดตั้งสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย ๒) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เช่น แผนการปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะของกลุ่ม Clusters แผนจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น (เพลิงไหม้ น้ำท่วม) แผนบริหารงานบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้กระบวนการทำงานมีบุคลากรรับผิดชอบต่อเนื่อง ๓) มีการจัดทำมาตรการควบคุมการดำเนินงานเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการลักลอบทิ้ง มาตรการรื้อร่อน มาตรการการจัดการขยะขนส่งทางเรือ ๔) สมาชิกในกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Clusters) พิจารณาความเหมาะสมในการเลือกรูปแบบและวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยร่วมกันให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง การแปรสภาพเป็นพลังงานไฟฟ้า ฯลฯ เพื่อแก้ไขปัญหาในอนาคต
๕	ด้านอื่น ๆ	๑) การจัดประชุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมาชิกของกลุ่ม อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง ๒) การกำหนดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเพื่อให้ประชาชนแจ้งเหตุที่เกิดจากการบริหารจัดการขยะของกลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพ ๓) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกลุ่ม ๓.๑) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในเขตจังหวัดเพื่อเพิ่ม

ที่	หัวข้อ	การดำเนินงาน
		ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการมูลฝอยให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน หรือเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการมูลฝอย ให้เสนอเหตุผลความจำเป็นและวิธีการที่จะขอเปลี่ยนแปลงการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบโดยให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบด้วย ๓.๒) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการข้ามเขตจังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการมูลฝอย ให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือเป็นการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการมูลฝอย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอเหตุผลความจำเป็นและวิธีการที่จะขอดำเนินการข้ามเขตจังหวัดต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดนั้นเพื่อพิจารณาก่อนส่งต่อให้จังหวัดที่เป็นพื้นที่รับรององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกลุ่ม แล้วให้จังหวัดที่เป็นพื้นที่รับรององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกลุ่มเสนอเรื่องต่อไปยังคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยพิจารณาแล้วจึงเสนอความเห็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเพื่อทำความตกลงก่อนดำเนินการ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงกลุ่มดังกล่าว ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้วย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มเดิมและมีข้อตกลงขนส่งขยะระหว่างกัน หรือโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้มีการดำเนินการร่วมกันในการขนส่งขยะแล้ว

จัดทำโดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการจัดการขยะในพื้นที่ที่ไม่มีการเก็บขนขยะสู่การเป็นพื้นที่ขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste)

การดำเนินการบริหารจัดการขยะในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการบริหารจัดการขยะต้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการลดปริมาณขยะให้ได้มากที่สุด กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเก็บขนขยะได้อย่างครอบคลุม หรือมีการลักลอบทิ้งขยะในพื้นที่ หรือการลักลอบทิ้งขยะที่ไม่ถูกต้องในพื้นที่รกร้างหรือพื้นที่เอกชน ควรมีแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของพื้นที่ เพื่อให้การจัดการขยะเกิดความยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการป้องกัน การควบคุม และการบังคับใช้กฎหมาย ในการบริหารจัดการขยะ ดังนี้

การป้องกัน

๑. ส่งเสริมการจัดการขยะต้นทางให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้มีการคัดแยกและจัดการขยะภายในครัวเรือนอย่างเหมาะสม โดยส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะ ๕ ประเภท ตามที่กระทรวงกำหนด ค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนด มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีความตระหนักในการคัดแยกขยะที่ถูกต้องโดยใช้หลัก ๓Rs เพื่อลดปริมาณขยะโดยนำขยะกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดการใช้บรรจุภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น ถุงพลาสติก หลอดพลาสติก และโฟม เป็นต้น

๒. มีการจัดตั้งธนาคารขยะหรือกำหนดพื้นที่จุดรวบรวมขยะให้ครอบคลุมทุกชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้คนในชุมชนในการส่งขยะเพื่อนำไปขายสู่การสร้างรายได้ของครัวเรือนหรือชุมชน

๓. การส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดทำธรรมนูญชุมชนเพื่อทำข้อตกลงและกติการ่วมกันร่วมกันในการบริหารจัดการขยะภายในครัวเรือนและชุมชน

๔. การทำข้อตกลงความร่วมมือกับ ร้านค้า สถานประกอบการ หน่วยงานรัฐและเอกชนภายในพื้นที่ เพื่อให้มีการจัดการขยะในพื้นที่ด้วยตนเอง

๕. จัดกิจกรรมหรือการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือน ชุมชน วัด โรงเรียน เช่น การทำสิ่งประดิษฐ์จากขยะ กิจกรรมผ้าป่าขยะ ธนาคารขยะในโรงเรียน ร้านค้าสวัสดิการจากขยะ เป็นต้น

๖. การกำหนดพื้นที่ห้ามทิ้งขยะ โดยมีการรณรงค์ ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ป้ายประกาศ โขเขียนลิเคีย และวิทยุชุมชน เพื่อแจ้งเตือนเกี่ยวกับโทษของการทิ้งขยะในพื้นที่ห้ามทิ้งขยะ

๗. ปรับปรุงพื้นที่ปูพื้นที่ หรือปรับภูมิทัศน์พื้นที่รกร้างหรือพื้นที่เสื่อมโทรมให้เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทำลานกิจกรรมชุมชน สนามเด็กเล่น หรือสวนหย่อม เป็นต้น เพื่อลดจุดอับที่อาจเป็นสถานที่ลักลอบทิ้งขยะ

๘. ส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น Big Cleaning Day หรือ อาสาสมัครเก็บขยะ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการดูแลพื้นที่ร่วมกัน

การควบคุมและตรวจสอบ

๑. การสำรวจพื้นที่เสี่ยง หรือจัดทำแผนที่จุดเสี่ยงลักลอบทิ้งขยะเพื่อการติดตามเฝ้าระวัง และมีการตรวจสอบเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง

๒. จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังจุดเสี่ยงที่มีการลักลอบทิ้งขยะ

๓. ติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่เสี่ยง เพื่อบันทึกหลักฐานการลักลอบทิ้งขยะหากไม่สามารถติดตั้งกล้องอาจมีการใช้ป้ายเตือนว่ามีการเฝ้าระวังและตรวจสอบการลักลอบทิ้งขยะ

๔. จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังจุดเสี่ยงที่มีการลักลอบทิ้งขยะ
๕. สร้างระบบรายงานลักลอบทิ้งขยะ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการลักลอบทิ้งขยะ โดยสามารถแจ้งผ่านแอปพลิเคชัน สายด่วน หรือช่องทางอื่นๆได้
๖. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งขยะ ระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบังคับใช้กฎหมาย

๑. กำหนดให้มีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะครอบคลุมทุกแหล่งกำเนิดขยะ โดยให้มีการจัดการขยะด้วยตนเอง มีการกำหนดค่าปรับและบทลงโทษอย่างชัดเจนในการทิ้งขยะที่ไม่ถูกต้อง หรือทิ้งในพื้นที่ที่ไม่ได้กำหนดไว้
๒. บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายและร่วมกันบริหารจัดการขยะในพื้นที่ รวมทั้งเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งขยะ

จัดทำโดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ